

سرود "هات" ۳۰ کاتنا

دونیروی ہستار

فہرمان نتست
دکتر حسین وجیدی

سرود «هات» ۳۰ «گاتها»

دونیروی همستان

در فرزان زرتشت

دکتر حسین وحیدی

انتشارات اشا

چاپ اول

تاریخ: اردیبهشت ماه ۱۳۶۵

حق چاپ برای نویسنده محفوظ است

www.KetabFarsi.Com

این دفتر با هاری را در بدهی
"نیک اندیش" چاپ شده است.

www.KetabFarsi.com

..... ۴

پیشگفتار

هات‌ه کاتهایکی از ژرف‌ترین و پربارترین و دل‌انگیزترین بخش‌های گاتهاست. در این سخن اشوزرتشت با اندیشه ژرف و بینش روش، جهان بینی خود را در بالا - ترین مرز درستی و استواری آشکار می‌سازد. این جهان بینی برای همزاادی و همسناری است بدینسان که جهان هستی آورده‌گاه دو مینو و دوکش و دو نیرو و دو گوهره‌همزااد و همسنار است و همه پدیده‌ها و رویدادهای هستی از برخورد و گلاویزی این همزاادی و همسناری برمی‌خیزد.

بازناب این مربست‌هستی در اندیشه و مشن آدمی و زندگی‌هازمانی آ او به دوچهر "سپنامن" و "اهرمن" در می‌آید که سپنامن، اندیشه نیک و سازنده است و اهرمن اندیشه بد و ویرانگر و رفتار و کنش آدمی از چیزگی هر یک از این دو چهر در اندیشه وی پیروی می‌کند، همچنانکه ساختار و کنش‌های ها زمانی نیز بازنابی از چگونگی فرمانروایی هر یک از دو نیروی باد شده است.

در فرزان اشوزرتشت، در حنگ بین سپنامن و اهرمن، براثر نبرد و پیکار پیکیر مردمان درست‌اندیش سازنده‌بانیروهای ویرانگر و تباہنده سرانجام پیروزی سا نیروهای سازنده است.

در فرزان اشوزرتشت سوپریانس‌همان امید به پیروزی مردمان نیک اندیش و سازنده و برآیند کوشش آنهاست که سرانجام در زندگانی مردمان آشکار می‌شود و همه

---

۱ - تضاد - دیالکتیک

۱ - اجتماعی

کنش‌های اهریمنی را نایابد می‌سازد.

بدبختانه همانگونه که درباره همه حستارهای کیش زرتشتی و آنديشه، بلنداشو زرتشت کژداری و کژ آنديشه و کژ گویی هست در این باره نیز بسیاری از گفته‌ها و داوری‌ها نادرست و بخوبی همراه با تبره‌دلی است. گفته‌هایی چون حنگ اهورامزدا و اهرمن و بودن دو خدای نیکی و بدی و بخش کردن همه سازهای شیوه‌های گیتی به دو بخش نیک و بد، گفته‌هایی است که هرگز با راستادی آنديشه‌های اشوزرتشت و درو نمایه هات ۳۰ و دیگر گفته‌های گاتها سازکار نیست. نویسنده این دفتر کوشیده‌است با برگردان هات ۳۰ همانند هات ۲۹ آنرا بازیابی شعر گونه گزارش نماید، گواینکه هرگز این دفتر نمی‌تواند آنچه را که در هات یاد شده آمده باز گوکند، برای آگاهی از درونمایه هات ۳۰ می‌باید دفترهای بسیاری نوشته شود و هریک از واژه‌ها و بندهای آن به شایستگی گزارش گردد. این دفتر پیشگفتاری است بر آنچه در گزارش هات ۳۰ می‌باید نوشته شود.

درباره شماره‌گذاری بخش‌های گاتها بآدآور می‌گردد که پسنا که یکی از دفترهای اوستاست، دارای ۶۲ هات یا بخش است که گاتها که دیگرینه ترین بخش‌های اوستا و سروده خود زرتشت است در این دفتر است. گاتها هفده بخش است که از هات ۲۸ پسنا آغاز می‌گردد، بآدآوری دیگر اینست که چون در این دفتر و دفترهای آینده واژه‌ها وزبانزد های اوستائی و زرتشتی بسیار است سفارش می‌شود که خواننده پیش از خواندن این دفتر، دفتر "دین یا زرتشتی" نوشته نویسنده را بخواند.

(۳۰) سخن‌داشتهای

(۱) سخن‌داشتهای راهنمایی و مهندسی دوچشمی
 و زندگی، سیاستی و اقتصادی، فناوری و علمی،
 هنری، سلطنتی و سیاسی، سرمهایی،
 فیزیکی و آزادی، فلسفی و انسانی،
 ادبی و ادبیاتی، فلسفی و انسانی،
 فیزیکی و انسانی، فلسفی و انسانی، فلسفی و انسانی.

ستایش و همومن

اینک سخن می‌دارم برای آنانکه خواستار شنودند،
 و برای دانایان،
 از دو مینو،
 و می‌ستایم اهورا را،
 و می‌ستایم و همومن را،
 و می‌ستایم دانستنی‌های نیک اشا را،
 تا به رسایی رسید و روشنایی را دریابید.

10

پیشگوئی

پیام بزرگ

بیهترین (پیام) را با گوشایستان بشنوید،
و بالاندیشه روش خود آنرا دریابید،
و پیش از آنکه رویداد بزرگ در رسد،
هر مرد وزن از شما برای خویش،
یکی از دوراه را هرگزینید،
و براستی بپاخیزید،
و پیام را بگسترانید.

(۳) سع. مس. عسد روح. ن سط (در روح)
و مس. عزم مس. سلطان مس. سلطان (۶۷۷۰)
مس. سعن در مس. واصله من در مس.
و بود و بود طی بخی. بخی. واصله در جی. سوچ مس.
سخ داد مس. نون و سخ داد مس.
خاند و سخ داد مس. واصله نون در مس. خاند و سخ داد مس.

دو مینو

در آغاز آفرینش دو مینوی همزاد پدیدار شدند ،
و اینک آن دو مینو هستند که ،
در آن دیشه و گفتار و کردار به چهر نیکی و بدی نمایان می گردند .
وازاین دو ، آنکه نیک میداند راستی را برمی گزینند ،
و آنکه چیز نیست بدی را .

(۲) سمع از سرمهدیه داشت و شنید و سردید.
 لع سعد و قیمیه نیست («چ» و میتوان
 شنیده است. سمع در سرمهدیه از آن داشت.
 تا سرمهدیه داشت و میتواند صنعته را
 میتواند باشد. و («نمایش»)
 سمع. سمع سرمهدیه خانه میتواند باشد. سمع

دو جایگاه

بند ۴

و آنکاه که آن دو مینو در آغاز آفرینش بهم رسیدند،
 یکی زندگی را بنیاد نهاد و آن دیگری نارندگی را...
 و هستی را تا پایان چنین (روندي) خواهد بود...
 و در (روند زندگی) بدترین جایگاه بیروان دروغ را خواهد بود...
 و بهترین جایگاه...
 بیروان راستی را...

(٥) مدرسي. عمر. فاس. الجديدة.

٦٣٢. وليد. سالم. الجديدة.

٦٤٤. عبدالله. عادل. الجديدة.

٦٣٣. بلطفه. علي. الجديدة.

٦٣٤. بلطفه. علي. الجديدة.

٦٣٥. بلطفه. علي. الجديدة.

٦٣٦. بلطفه. علي. الجديدة.

کردار نیک و بد

بین

از این دو مینو آنکه پیرو دروغ است،
بدترین کردارها را برمی گزیند،
و آنکه دارای پاکترین منش هاست،
و آنکه اندیشه او را فروغی استوار و یادگار فرا گرفته،
و آنکه اهورا خشنود می سازد،
و آنکه با کردار درست به راه مزدا می رود،
راستی را برمی گزیند.

دیکشنری مصطفیٰ

[9 4]

(၁၃) ဟန်ရွှေ. အိမ္မာ. ခါးများ ဖားပြုရွှေရွှေရွှေ.
သံများ (ဆုတေသန). ဟန်ရွှေ. မြင်. မြောက်
ခါးများ (မြောက်). လူသံများ
ရွှေရွှေရွှေ. ဘေး (ခါးများ). ဟန်ရွှေရွှေ. မြင်
မြင်. မြောက်မြောက်. မြောက်မြောက် (ခါးများ)
ခါးများ. ရွှေခါးများ. မြင်. မြင်

اہر یمن خشم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

از آن دو کزاندیشان راستی را بر نگزیدند،
زیرا سهندگامی که دو دل بودند فریب بر آنان فرود آمد،
واز این رو به اندیشه بد گردانیدند،
و به خشم رو گردند،
و هستی مردم را به تباہی کشاندند.

(٧) سـمـسـدـرـمـسـ مـلـعـنـتـلـأـسـ سـمـسـدـرـمـسـ.
سـمـسـدـرـمـسـ. وـاـطـلـعـهـ. سـمـسـدـرـمـسـ.
سـمـ وـخـلـلـ،. (سـمـسـدـرـجـدـرـمـدـ).
وـسـمـسـخـ. سـمـسـدـرـجـدـرـمـدـ. بـلـزـلـسـ.
سـمـعـلـلـلـ،. سـمـسـخـ. وـعـسـلـلـسـ.
سـمـسـدـرـمـسـ. سـمـسـخـسـمـدـرـمـدـ. يـعـسـلـلـلـلـ.

خشترا - شهریور

۷

و به او توانایی (خشترا) و بیهوده و اشا فرا رسید،
وارمئیتی او را توانایی پايدار بخشد،
آنچنان که در آزمایش سخت و راستهن پیروز گردد.

(۸) سُقُونَتْ وَسُوْنَهْ سُقُونَتْلَيْهْ
 وَسُقُونَهْ لَعْنَهْلَدْهْلَهْ سُقُونَهْلَهْ
 سُقُونَهْ سُقُونَهْ لَدْهْلَهْ سُقُونَهْلَهْ
 سُقُونَهْ لَهْلَهْ سُقُونَهْ سُقُونَهْلَهْ
 سُقُونَهْ لَهْلَهْ سُقُونَهْ سُقُونَهْلَهْ
 سُقُونَهْ لَهْلَهْ سُقُونَهْ سُقُونَهْلَهْ

کیفر و پاداش

بند ۸

و هنگامی که کیفر گناهان آنها فرا رسد ،
 آنگاه ای مزدا ،
 توانایی تو از راه اندیشه نیک (وهمن) آشکار خواهد شد ،
 و آنگاه ای مزدا ،
 آنها خواهند آموخت که دروغ را ،
 به دست راستی بسپارند .

(۱) سخن‌رسانیم. و اینکه، سخن‌رسانیم.
و سخن‌رسانیم. بخواهیم. لایه‌رسانیم. و لایه‌رسانیم. سخن‌رسانیم.
و سخن‌رسانیم. سخن‌رسانیم. سخن‌رسانیم.
سخن‌رسانیم. و داده‌رسانیم. و داده‌رسانیم. سخن‌رسانیم.
من در سخن‌رسانیم. من در سخن‌رسانیم. رسخن‌رسانیم.
و سخن‌رسانیم. عروضه‌رسانیم. سخن‌رسانیم. و سخن‌رسانیم.

تازه‌گردانی - سوشیالیس زندگی

بند ۹

بشد که در (پرتو تو) از کسانی باشیم که این جهان را تازه سازند،
ای خداوند خرد و ای بخشندۀ هستی،
باشدزمانی که خرد گرفتار گمراهی شود،
راستی بیاری ما آید،
واندیشه ما را بتونزدیک گرداند.

بند ۱۱

(۱۰) سویه‌ی سرمه و آجیل
سردهنگ. سردهنگ. همچنان که این سرمه
سخ. سردهنگ. و همچنان سردهنگ.
سخ. همچنان سردهنگ. و همچنان سردهنگ.
سخ. همچنان سردهنگ. و همچنان سردهنگ.
و آجیل. همچنان سردهنگ. و آجیل.

در سایه امشاسباند

بند ۱۰

هنگامیکه شکست دروغ پرستان فرا رسد،
و بهروزیهای آنها تباہ گردد،
در آن زمان آرزوهای درونی راستان برآورده گردد،
وبه جایگاه خوش هومن و مزدا درآیند،
و آنان را نیکنامی که برآیند کوشش پیوسته آنهاست خواهد بود.

(۱۱) مودودیه. مدد. (آنکه) مسیح سلطان.
وام. مسیو سعید و سوسن. مسیح در سعد علی.
سعید علی. مخدوم.
من در سعد علی. و میرزا خان. و میرزا خان. (آنکه)
مدح (الله). مسیح سروری.
سید. مدنی. مسندون. مسندون. (آنکه).

جهان فروع

بند ۱۱

ای مردم ،
هرگاه این آئین را که فرستاده مزداست دریابید ،
(ائینی که) کیفر و نج دیرنده و پایا برای پیروان دروغ می خواهد و شادی و سود
برای راستان ،
آنگاه (در پرتو این آئین) به جهان فروع بی پایان درمی آئید .

بر بال و هو من

اینگ سخن میدارم برای آنانگه خواستار شنودند ،
و برای دانایان ،

از دو مینو ،
و میستایم اهورا را ،
و میستایم و هومن را ،
و میستایم دانستنی های نیک اشا را ،
تا به رسایی رسید و روشنایی را دریابید .

هر بامداد ،
پیش از برآمدن آفتاب ،
آن زمان که جهان رنگ تازه می گرفت ،
و کران او غوانی می گشت ،
و خروش سپیده خیز بانگ سپیده دماغ برمی کشید ،
از مهرا بش^۱ بیرون می شد ،
و همانند هر روز ،
نگران پیرامون و فرادید خوبیش ،
به اندیشه فرو می رفت .
مهراب او خانه خرد بود و خانه اندیشه بود ،

۱ - خانه مهر

خانه مهر بود و خانه وهم بود .
دیرگاهی بود که او بدین مهراپ آمده بود ،
مهرابی در دل کوهستانی آرام ،
با ستیغ‌های برافراخته ،
و دامنه‌ها و دره‌های سرسبز ،
او بدین جای آمده بود ،
تا آرام و دور از همه هیا بانگها ،
بیندیشدو بسجد و رازهای هستی و زندگی را دریابد ،
و برای آنها پاسخ و چاره بجوبد .
پیامبر راستی ،
اشوزوتشت اسپنتمان ،
در زمانی دراز ،
برتیز بال و هومن ،
پنه آسمانها را در نور دیده بود ،
واز فراترین فرازها ،
با دیده خرد و بینش دل ،
همه چیز را دیده بود و همه چیز را دریافت بود ،
و اینک ،
دیده‌ها و شنیده‌ها و اندیشه‌ها و دریافته‌ای زوف و گهربار خویش را ،
با واژه‌ایی ندین ،
و سرودهایی زمردین ،
به خامه می‌کشد .
او می‌گفت و می‌سرائید ،
و دیری نمی‌گذشت ،
که سرودهایش ،
همانند پرتو خورشید ،
سرزمینها و مرزها و بوم‌ها را در می‌نوردید ،
و بردلها و جانها می‌نشست ،
و بعآنها گرمی و روشنایی می‌بخشد .

پیامبر راستی،
فرشت اسپهنهان،
نخست از دانایی پاد می‌کرد،
و برای دانایان سخن می‌گفت،
چون خود تندهس فرزانگی و دانایی بود.
او پیکار آغازینش با نادانی بود،
با گمراهی بود،
و با نابخردی بود.

ستایش بزرگ پیامبر پیوسته از،
چیستی و چیستی^۱ بود.
"از دانش و آکاهی بود،
که به مردمان،
درستی و سهیدی بخشداد،
و راهبر مردمان است به،
به نهی و پیروزی."

"می‌ستیم،
درستترین دانش و رجایوند مزدا داده را که،
راه نیک نماید،
و به گذرگاه نیک گشاند،
و آنچه را که دلخواه است،
و آنچه را که در آماج است،
بانجام رسانند،
و گشایش نیک بخشناد."*

ای دانش،
هرگاه فراروی من روی،

---

۱ - واژه‌های اوستایی چیستی و چیستا معنای دانش

با من باش تا به تو برسم ،
و هرگاه از من بازیس شوی ،
بستان تا مرا دریابی . ”^۱

از دیدگاه پیامبر راستی ،
همه خوشی‌ها و شادی‌ها و بهزیوی‌ها از دانش است ،
از دانش است که کشور آبادگردد ،
راههای هموار در دل کوههای سخت و بلند پدید آید ،
توان و سود همکان فراهم شود ،
و آشتی و دوستی و رامش و آسایش گسترش یابد .
پیامبر راستی ،
همچنین خرد را می‌ستود ،
و سخن اندیشه انگیز دل آگاهانه^۲ را می‌ستود .

” می‌ستاییم خرد سرشنی و خرد دریافتی ،
و توانایی شناخت همه بودها و هست‌ها ،
و فرهنگ فرهنگ‌ها ،
سخن و رجایوند دل آگاهانه اندیشه انگیز ،
که مردمان را در گذرگاه بدی و نیگی ،
از دروغ بدی برهاند ،
وبسوی بهشت خوبی‌ها که سرچشم خوشی و رامش و روشنایی است برساند . ”^۳

و پیامبر راستی
و هومون را می‌ستود
خرد در هستی و خرد در اندیشه آدمی را ،

۱ - هفتتن پشت

۲ - مانتره = سخن اندیشه انگیز دل آگاهانه .

۳ - خرده اوستا - ستایش خداوند یکتا

خود نهفته در همه پدیدهها و رویدادها ،
و خرد پاک و فزاینده ،
که برتوا فرینندگی مزداست ،
و همه نیکی ها و فزایندهها و آفرینشها و گسترشها از اوست .
پیامبر راستی ،
هنگامی که برآمدن و فرو شدن خورشید و آفتاب را می نگریست ،
هنگامی که روشنایی روز و تاریکی شب را می پائید ،
هنگامی که روئیدن و شکفتن و بژمردن و مردن گل را میدید ،
هنگامیکه امد و شد و زایش و میرش انسان و همه حانداران را درمی پابید ،
و هنگامی که در فراخنای هستی ،
بیکران پدیدهها و بیشمار رویدادها را می پژوهید ،
به اندیشه فرمی شد ،
و سرانجام ،
در درون همه این دیدنی ها ،
و هوم را درمی یافت ،
خود هستی را ،
و برای شناخت خود هستی بود که ،
دانش و دانائی را می ستد و می فرمود :

" دانای می باید با دانش خویش نادان را بسیاگاهاند .
نشاید که نابخردان و نادانان در گمراهی بمانند "

به کسی باید گوش فراداد ،
که از راستی بربخورد ار است ،
به آن دانائی که ،
درمان بخش زندگانی است ،
آنکه دانش را می ستاید ،
برای نیک اندیشیدن و نیک گفتن و نیک رفتار گردن ،
و برای گامیابی ،

آن راست ترین آفریده و رجاوند مزدا،
که نیرو به پاها و شناوری به گوشها و نیرو به بازوها و درستی به سراسر تن و
پایندگی به سراسر تن بخشد.

"همه اندیشه نیک و گفتار نیک و گردار نیک از دانش و آنکه است،
و همه اندیشه و گفتار و گردار زشت از نادانی است.

پیامبر راستی،
در زندگی مردمان نیز،
همه چیز را برخاسته از خرد و اندیشه می‌دانست.
او هنگامی که به پیرامون خویش می‌نگریست،
و هنگامی که کزاندیشی‌ها و کزگوشی‌ها و کزکرداوری‌های مردم را میدید،
درمی‌یافتد که همه اینها از کم توانی و کم سوبی فروع خرد و اندیشه مردمان
است.

او سخن‌های پوج و پاوه و دل‌آزار مردمان را می‌شنید،
و در پس هر گفته و واژه‌ای که گوش و دل را می‌آزد و می‌خواشد،
خردی شکسته و اندیشهای تاریک و نارسا را میدید.
خرد و اندیشهای که،
گرمهای آزارهای روانی،
کوچکی و پستی و زیونی،
پندار باقی و سبک صفری و کزاندیشی،
دروع و ترفند و فربیب،
توان و فروع را از آن بگرفته است.

پیامبر راستی،
میدید که چگونه مردمان،
بحای پیروی از خردروشن و اندیشه درست،
با انگیزه پندارهای سست و با انگیزه خواستها و آرزوهای پست و پلید خود،
از راه درست و شایسته‌زندگی دور می‌شوند،

و پای در بیراهه و تاریک راههای می‌گذارند ،
که پایان آن ،
حرز رنج و درد و دریغ چیز دهگری بجا نمی‌گذارد .
پیامبر راستی ،
اشوزرتشت اسپنتمان ،
که خود تندیس خرد و نیک اندیشه بود ،
و با خرد روش و بینش درست خود ،
همیشه چیز را خردمندانه میدید و خردمندانه درمی‌یافت ،
بعدeman هشدار می‌داد ،
و آنها را به پیروی از خرد روش و اندیشه نیک فرامی‌خواند .

" رفتار به خرد کنید که هر چیزی درگیتی به خرد آفریده شده است .
با خرد همیشه در آسایش و بی خرد همیشه در رنج است .
با خرد زنده و بی خرد مرده را ماند .
خوبی و بدی زندگی و فراغی و تنگی روزی از خرد است .
خرد از گرفتاری برهاشد و بی خودی به گرفتاری بیفکند .
خرد پاسبان جان و نگهبان تن است .
خود هم در توانایی خوب است و هم در کم مایگی .
به گاه توانایی خرد یار و در کم مایگی پشت و پنهان و پاسبان توست .
توانایی از خرد است ،
سروری از خرد است ،
رادی از خرد است ،
دینداری از خرد است
گارآمدی از خرد است ،
نیکوگاری از خرد است ،
توانگری از خرد است .
و بهروزی و بهزیستی و بهگامی از خرد است . "

و پیامبر راستی ،
اهوا را می ستد ،
و دانستنی های نیک اش را می ستد ،
ستایش پیامبر از اهوا ،
ستایش از خرد هستی و نیروی بخود و بهنگار و پوینده و آفریننده هستی بود ،
و نکوهش خدایان پنداری بود ،
نکوهش بی خردی در شناخت هستی و سرچشمه هستی بود .
نکوهش پندارهایی بود ،
که نیروی اندیشه و خرد مردم را به گمراهی و تباہی کشانده بود .
پیامبر راستی ،
هنگامه که میدید و می شنید که ،
چسان مردمان نابخرد و نادان ،
بجای روکدن به روشنایی و به فروع ،
و به زندگی و به چهره های زیبای هستی ،
و بجای اندیشیدن و درست اندیشیدن و درست دریافت ،
تندیس پندارهای تیره و نابخردانه خود را به ،
به چهر خدایان پنداری و "بت" و "دئوا" درمی آورند و می پرسند ،
و در پای آن ،
زندگانی خود و همه دارشها^۱ را که خدای راستین بدانها داده است ،
و همه کششها و انگیزهها و خواستهای خوشی آورتن و روان خود را به نابودی
می کشانند ،
به اندیشه های ژرف فرمی شد ،
و با دیویسی ها^۲ و اندیشه های تاریک آنها به ستیزه برمی خاست .
و جنگ بزرگ زمان پیامبر ،
جنگ باورمنی و اندیشه ای ،

۱ - نعمت

۲ - پرستندگان خدایان پنداری

میان مزدهیستنی‌ها و دیویستنی‌ها بود .
مزدهیستنی‌ها پیروان فروع و راستی و کار و آبادانی بودند ،
و دیویستنی‌ها پیرو تاریکی و دروغ و دست بازی و ناراج .
مزدهیستنی‌ها ،
اهوازی آفریننده و شادی آفرین و سازنده را می‌برستندند ،
و دیویستنی‌ها ،
خدایان پنداری ،
تندیس خواستهای بداندیشانه و تاریک و ویرانگر خود را .
و در برابر دیویستنی‌ها بود ،
که پیامبر راستی ،
افرازنده درفش درخشنان مزداپرستی و هاکی و راستی ،
سخن می‌گفت ،
واندیشه‌های والا و بلند خود را به رشته سرود می‌کشد .
سخن و سرودی که بازتاب آن‌ها چنین بود :

ای دیویستنی‌ها ،
ای پویندگان راههای تاریک ،
و ای گمراهان ،
دست از دئواهای خود بشوئید ،
آن دئوابی که ساخته پندارهای شعاست ،
دئوابی که ،
تندیس ترس‌ها و ناتوانی‌ها و امیدها و دلهرمهای آرزوها و خواستها و ناکاهی —
ها و نادانی‌های شعاست ،
دئوابی آدمی‌گون ،
نشسته بر آسمانها و زمین ،
که براندیشه و دل و جان و گفتار و کردار شما فرمان می‌راند .
دئوابی که ،
گاه شما را امید می‌بخشد ،
و گاه می‌هراساند ،

گاه می نوازد ،
و گاه می آزاد ،
گاه خشمگنانه کیفر می دهد ،
و گاه نوم دلانه به پاداش می رساند .
آن دشوارا ،
از اندیشه خود بزدائید ،
و به خدای راستین یگانه رو کنید ،
به آفرینش ،
و نمودهای آفرینش ،
به آفریدگار و آفریدمها .
دیدگان خود را بگشاپید ،
و اندیشه خود را بگسترانید ،
ببینید و بشنوید و ببیندیشید و بخوانید و بیاموزید و دربیابید و بستجد و باز
بکاوید و برگزینید .
به نمودهای آفرینش بنگرید ،
به چهرهای گوناگون ،
زایش و جنبش و رویش و بالش و فروزش و فراورش و کاهش و میوش ،
آسمان را بنگرید ،
در شبانگاه ،
چشمک ستارگان و پرتو افشاری و پوش ماه ،
و به بامداد ،
برآمدن و درخششو تابش خورشید را .
و در پنهان زمین ،
بگردید و ببینید و بیازمایید ،
دریاها و کوهها و رستنیها و جانورها را ،
و نمودها و پدیدههای بیشمار دیگر را .
خدا را این گونه بشناسید ،
که اگر این چنین شناختید ،
در خواهید یافت که ،

خدا و آفریدگار یعنی :
فرازیندگی و رویندگی و آفرینندگی ،
خدا یعنی :
زیبایی و مهر و پیوستگی ،
خدا یعنی :
سازندگی و بهسازی و رامش و شادمانی .
اگر خدا را این گونه شناختید ،
آنکاه ،
به همه نمودهای آفرینش ،
و به همه نیروهای سازنده و بهساز هستی .
و به همه مردمان نیک آفریننده ،
مهر می ورزید ،
و به زوارش نیروهای آفرینش و مردمان نیک آفریننده در می آئید .

" سپاس به آفریدگار بزرگی گه ،
بانیروی دانش همیشگی و برتری خویش ،
امتاسپندان و ستودگان ،
بهین روشنایی و سرای سرود و گردآسمان ،
خورشید رخشنده و ماه تابان ،
وبیشمار ستارگان ،
و باد و هوا و دانش و آب و گیاهان ،
و فلزها و جانوران و مردمان را آفرید .
ستایش و ستایش خدای نیک گرداری گه ،
از همه آفریدگان گیتی ،
آدمی را با دهش نیروی سخن گوین و هوش و داد ،
بر دیگر آفریدگان شهریاری بخشدید ،
تا با بدگاران هم‌اوردی و پیگار گند و برآنان چهره گردد .
ای آفریدگار نیک گردار ،
گارهای خود بخواست توگنیم ،